Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

CASTELLÀ ORAL I ESCRIT PER ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Coordinació: RODRÍGUEZ ORGAZ, CRISTINA

Any acadèmic 2021-22

CASTELLÀ ORAL I ESCRIT PER ALS MITJANS DE... 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	CASTELLÀ ORAL I ESCRIT PER ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ
Codi	101955
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Grau en Comunicació i Periodisme Audiovisuals (R 2016)	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6
Tipus d'activitat, crèdits i grups	

Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA
Nombre de crèdits	1.5	4.5
Nombre de grups	2	1

Coordinació	RODRÍGUEZ ORGAZ, CRISTINA
Departament/s	FILOLOGIA CLÀSSICA, FRANCESA I HISPÀNICA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores Presencials- 60 Hores No Presencials (treball autònom sense acompanyament del professorat o videoconferències i debats síncrons) - 90
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Castellà

CASTELLÀ ORAL I ESCRIT PER ALS MITJANS DE... 2021-22

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MACHETTI VALLVERDU, JULIA	julia.machetti@udl.cat	6,01	
RODRÍGUEZ ORGAZ, CRISTINA	cristina.rodriguez@udl.cat	1,49	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura Castellà oral i escrit per als mitjans de comunicació ofereix una reflexió teòrica i pràctica sobre el llenguatge periodístic, així com els coneixements lingüístics necessaris per a l'ús correcte, oral i escrit, en el futur desenvolupament de l'exercici professional en l'àmbit de la comunicació i del periodisme audiovisuals. Es promourà la reflexió sobre els criteris de correcció lingüística per a la detecció i neutralització dels errors més freqüents en l'ús del castellà en els mitjans de comunicació.

Tota la planificació continguda al document (la guia docent) es pot veure alterada per raons sanitàries. En cas d'un canvi d'escenari que fes que el model de docència híbrid no pogués aplicar-se, les classes es podrien desenvolupar de manera presencial (al 100%) o de forma on-line (també al 100%).

Objectius acadèmics de l'assignatura

O1. Perfeccionar l'expressió oral i escrita en llengua castellana.

O2. Adquirir competència estilística en la producció de textos orals i escrits.

O3. Produir textos periodístics adequats des del punt de vista normatiu.

O4. Proporcionar eines a l'alumnat per a la reflexió sobre l'ús de la llengua.

O5. Conscienciar l'alumnat de la importància de l'ús correcte del llenguatge en els mitjans de comunicació.

O6. Conèixer i identificar les normes lingüístiques i errors (gràfics, fònics, morfosintàctics, lèxics) més freqüents apareguts en els mitjans de comunicació.

O7. Comprendre i aplicar el contingut dels llibres i manuals d'estil com a instrument de treball del món de la comunicació.

Competències

Bàsiques

CB4. Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Generals

CG1. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

Específiques

CE1. Desenvolupar el domini del català, l'espanyol i l'anglès orals i escrits per a la seva ocupació en l'àmbit

específic dels mitjans de comunicació social.

Transversals

CT1. Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita de l'castellà.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Continguts fonamentals de l'assignatura:

TEMA 1. LLENGUA ESTÀNDAR, MITJANS DE COMUNICACIÓ I LLIBRES D'ESTIL

TEMA 2. NORMA I ÚS DE LA LLENGUA ESPANYOLA EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

2.1. NORMA I ÚS EN EL NIVELL MORFOSINTÀCTIC

2.2. NORMA I ÚS EN EL NIVELL LÈXIC-SEMÀNTIC

2.3. NORMA I ÚS EN EL NIVELL FÒNIC-ORTOGRÀFIC

TEMA 3. COMUNICACIÓ I EXPRESSIÓ ESCRITA

TEMA 4. COMUNICACIÓ I EXPRESSIÓ ORAL

Eixos metodològics de l'assignatura

Les diferents metodologies que s'aplicaran durant l'assignatura seran les següents:

- 1. Classes magistrals
- 2. Col·loquis
- 4. Debats dirigits
- 6. Treball en grup
- 7. Treball escrit

Quant a les sessions no presencials, aquestes es desenvoluparan de dues formes: mitjançant videoconferències síncrones i utilizant l'eina de lliçons (on es poden incloure vídeos i documents). Es fomentarà la participació de l'estudiantat per mitjà dels debats del campus virtual, així com la correcta comprensió dels coneixements mitjançant l'eina dels tests del mateix campus virtual.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Activitats	Descripció	O	G	HP	HNP
Classe magistral	Explicació teòrica sobre los continguts	O1 a O7		25	
Exposicions	Exposició oral en grup sobre la proposta d'un tema lingüístic	O1 a O7		20	
Lectures	Lectures de textos sobre llengua i mitjans de comunicació	O1 a O7			5
Conferència	Conferència a càrrec d'especialistes*	O1 a O7		5	5

Treballs	P1. Recerca d'informació sobre aspectes normatius de la llengua P2. Anàlisi i revisions de textos orals i escrits P3. Producció de textos orals i escrits	O1 a O7		3 3'5 3'5	25 25 25
Tutories	Tutories individuals	O1 a O7			2,5
Avaluació	Veure la taula de mecanismes d'avaluació				
TOTAL				60	90

Activitats previstes dins l'assignatura, d'assistència obligatòria:

- 17/3/2022- Taller de llenguatge no sexista ni androcèntric aplicat als mitjans de comunicació

- 24/3/2022- Taller de prevenció de violència masclista en la parella. Abordatge de la violència masclista als mitjans de comunicació (Centre d'Igulatat d'Oportunitats i Promoció de les Dones Dolors PIera de la UdL)

- 31/03/2022: Conferència a càrrec de Silvia Agüero *Lengua, pueblo gitano y práctica periodística* en el marc del Programa "Aules contra la Pobresa" de la Unitat de Desenvolupament i Cooperació de la UdL

Es valorarà l'assistència de l'alumnat a aquestes activitats.

Les classes dels dijous, de caràcter teòric, es duran a terme amb tot el grup (Grup Gran) i les classes dels divendres, de caràcter pràctic, es realitzaran de 15.00 a 16.15 hores amb el Grup Mitjà 1 i de 16.15 hores a 17.30 amb el Grup Mitjà 2. Els grups es constituiran el primer dia de classe per ordre alfabètic.

La planificació de l'assignatura es podria veure alterada per la situació derivada de la COVID-19 i els possibles canvis en cas de confinament o tornada a la normalitat.

Sistema d'avaluació

Mecanisme d'avaluació	Tipologia	Data	%
Assistència i participació	L'assistència a les classes no és obligatòria, llevat d'aquelles assenyalades en el pla de desenvolupament. Es valorarà l'interès, la participació activa i la resolució de problemes, tant a les classes presencials com a l'entorn del campus virtual, en els fòrums autònoms que es proposin.	Classes presencials, tutories i debats	**(+/-)***
Treball en grup	Exposició oral sobre l'ús de la llengua en els mitjans de comunicació.	La data es concretarà durante les primeres sessions	25 %
Treball individual	Comentari crític sobre algun llibre d'estil.	29.4.2022	25 %
Treball individual	Producció d'un text periodístic sobre la conferència organitzada en el marc del Programa "Aules contra la Pobresa"	20.5.2022	25 %
Prova escrita	Prova escrita *on line* sobre els continguts teòrics i pràctics de l'assignatura.	27.5.2022	25 %

* El comportament inadequat pot penalitzar fins a 2 punts la nota final de l'assignatura.

D'acord amb l'article 1.2, punt 2d de la Normativa d'Avaluació i Qualificació de la Docència en Graus i Màsters de

la Universitat de Lleida, cap de les activitats d'aquesta assignatura és recuperable en no tenir un pes igual o superior al 30%. La qualificació final serà la suma de totes les qualificacions obtingudes. En cas que no es presenti una activitat en el termini establert, la qualificació serà 0 en l'esmentada activitat. En totes les activitats es descomptarà 0,3 per cada falta d'ortografia i 0,1 per cada errada morfosintàctica o lèxica. La mateixa falta es comptarà cada vegada que aparegui. El plagi està prohibit i serà penalitzat. Per aprovar l'assignatura, les 4 activitats d'avaluació s'han de lliurar i aprovar-se amb una nota mínima de 5.

No es proposaran activitats adicionals per pujar nota ni per recuperar.

De conformitat amb la Normativa d'Avaluació i Qualificació de la Docència en Graus i Màsters de la Universitat de Lleida, l'avaluació és contínua. L'alumnat que compagini els estudis amb l'activitat laboral a temps complet té dret a sol·licitar una avaluació alternativa en un termini de 5 dies a comptar a partir de l'inici del semestre (article 1,5). Per tenir més informació, adreceu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres.

Bibliografia i recursos d'informació

Llengua, norma i estil

ALCOBA, Santiago. *La expresión oral.* Editorial Ariel, 2000.

ALEZA, Milagros (coord.ª). *Normas y usos correctos en español actual*, Valencia, Tirant Humanidades, 2014.

BOSQUE, Ignacio y DE MONTE, Violeta (coords.). *Gramática descriptiva de la lengua española.* Madrid: Espasa Calpe, 1999.

BALLENATO, Guillermo. *Hablar en público. Arte y técnica de la oratoria.* Madrid: Pirámide, 2006.

BRIZ, Antonio; ALBELDA, Marta; FERNÁNDEZ, María José. *Saber hablar.* 2008.

BARRERA ROSET, Marcedes; GÜELL GUIX, M.ª Teresa y María Luisa Guix Aguada. *De las palabras a los textos: gramática del español*. Barcelona, Octaedro, 2010.

BONVÍN FAURA, Marcos. *Los errores lingüísticos. Pautas de corrección con ejercicios resueltos.* Barcelona, Octaedro, 2011.

CASADO, Manuel. *El castellano actual: usos y normas.* Eunsa, 1990.

CIRUELO, Pilar. *Los acentos: para aprender las normas y usos de la acentuación en español*. Barcelona, Octaedro, 2010.

CIRUELO, Pilar. *Los signos de puntuación: para aprender el uso de la puntuación en español.* Barcelona, Octaedro, 2010.

GÓMEZ TORREGO, Leonardo. *Nuevo manual de español correcto*, Madrid, Arco, 2005

GÓMEZ TORREGO, Leonardo. *Hablar y escribir correctamente : gramática normativa del español actual*. Madrid Arco-Libros 2006.

GÓMEZ TORREGO, Leonardo. *Ortografía práctica del español*. Barcelona Espasa Calpe 2009.

GARCÍA, M. Carmen.; HERNÁNDEZ, J. Antonio. *El arte de hablar. Manual de retórica práctica y de oratoria moderna.* Barcelona: Ariel, 2004.

INSTITUTO CERVANTES, *El libro del español correcto. Claves para hablar y escribir bien en español*, Madrid, Espasa, 2012.

INSTITUTO CERVANTES. *Las 500 dudas más frecuentes del español*. Espasa 2013.

MARTÍNEZ DE SOUSA, José Martínez. M*anual de estilo de la lengua española.* Gijón: Tea, 2012.

MARTÍNEZ DE SOUSA, José Martínez. *Dudas y errores del lenguaje.* Madrid: Paraninfo, 1992.

MONTOLÍO, Estrella; DURÁN, Estrella Montolío. C*onectores de la lengua escrita: contraargumentativos, consecutivos, aditivos y organizadores de la información.* Barcelona: Ariel, 2001

MONTOLÍO, Estrella (coord.). *Manual práctico de escritura académica,* Barcelona, Ariel, 2000.

RAE. *Nueva gramática de la lengua española*. Manual. Madrid: Espasa, 2011

RAE. *Ortografía de la lengua española*. Madrid: Espasa, 2010.

ROMERO GUALDA, Mª Victoria. *Lengua española y comunicación,* Barcelona, Ariel, 2007 [2002]

SÁNCHEZ LOBATO, Jesús (coord.). *Saber escribir,* Madrid: Instituto Cervantes-Aguilar, 2006.

Llengua i mitjans de comunicació

ALEZA IZQUIERDO, Milagros (coord.). *Lengua española para los medios de comunicación*. Valencia, Tirant lo Blanch, 2006.

BENGOECHEA, Mercedes y CALERO, Mª Luisa. *Sexismo y redacción periodística*. Valladolid: Junta de Castilla y León, 2003.

BLANCO ALFONSO, Ignacio y FERNÁNDEZ MARTÍNEZ, Pilar (coords.). *El lenguaje radiofónico: la comunicación oral,* Madrid: Fragua, 2004.

CAMPO VIDAL, Manuel. *¿Por qué los profesionales no comunicamos mejor?.* Madrid, RBA Libros, 2011.

CANTAVELLA, Juan, SERRANO, José Francisco. *Redacción para periodistas: informar e interpretar.* Barcelona: ArielComunicación, 2004.

FONTANILLO, Enrique y RIESCO, Mª Isabel.*Teleperversión de la lengua*, Barcelona, Anthropos ,1990.

GUERRERO SALAZAR, Susana. *Medios de comunicación y español actual*, Ediciones Aljibe, 2002.

GUERRERO SALAZAR, Susana i CABEZAS, Emilio Alejandro. *Nuevas Tendencias de la lengua española en los medios de comunicación*. Málaga: Ediciones VG, 2008.

GRANELL PÉREZ, Luis (ed.). *El lenguaje de los medios de comunicación*, Zaragoza, Asoc. Prensa, 1990.

GARCÍA, Pedro y GÓMEZ, Alberto (comp.). *El idioma español en las agencias de prensa.* Madrid: Agencia EFE y Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1990.

GARRIDO MEDINA, Joaquín. *La lengua y los medios de comunicación*. Madrid: Universidad Complutense, 1999.

HURTADO GONZÁLEZ, Silvia. *El uso del lenguaje en la prensa escrita.* Valladolid, Secretariado de Publicaciones e Intercambio Editorial de la Universidad de Valladolid, 2003.

MANCERA RUEDA, Ana. *¿Cómo se "habla" en los cibermedios? : El español coloquial en el periodismo digital.* Peter Lang, cop., 2011

MARTÍNEZ-COSTA, Mª Pilar y DÍEZ UNZUETA, José Ramón. *Lenguaje, géneros y programas de radio. Introducción a la Narrativa Radiofónica*, Pamplona: Eunsa, 2005.

ROMERO GUALDA, Mª Victoria. *El español en los medios de comunicación.* Madrid: Arco Libros, 2008.

VILCHES VIVANCOS, Fernando. *El menosprecio de la lengua. El español en la prensa.* Madrid, Dykinson, 2001.

Libros de estilo

ABC. *Libro de estilo.* Madrid: Ariel, 2001.

Agencia EFE. *Manual de español urgente.* Madrid: Debate, 2015.

ANTENA 3TV. *Libro de estilo.* Madrid: Antena 3, 2002

CADENA SER. *En antena. Libro de estilo del periodismo oral.* Taurus, 2017.

El País. *Libro de Estilo.* Madrid: Aguilar, 2014.

GRIJELMO, Alex. *El estilo del periodista.* Madrid: Taurus, 2014.

La Vanguardia. *Libro de Redacción.* Barcelona: La Vanguardia Ediciones y Ariel, 2004.

Marca. *Libro de estilo.* Madrid: La esfera de los libros, 2012.

MARTÍNEZ DE SOUSA, José. *Libro de estilo Vocento*. Gijón: Trea, 2013

MENDIETA, Salvador. *Manual de estilo de TVE*, Barcelona, Labor, 1993.

ONDA CERO RADIO. *Guía de Estilo de Onda Cero Radio*. Madrid, 1996.

RADIO NACIONAL DE ESPAÑA.*Manual de Estilo de RNE.* Madrid, 1990.

RODRÍGUEZ-VIDA, Susana.*Curso práctico de corrección de estilo.* Madrid, Arco Libros, 1998.

ROJAS TORRIJOS, José Luis. *Libro de estilo y periodismo global en español: origen, evolución y realidad digital.* Tirant Humanidades, 2011.

TASCÓN, Mario (dir) y CABRERA, Marga (coord.). *Escribir en Internet: guía para los nuevos medios y las redes sociales.* Barcelona: Galaxia Gutenberg - Círculo de Lectores, 2012.

Altres recursos en línia

- http://www.rae.es
- http://www.fundeu.es
- http://cvc.cervantes.es
- http://www.wikilengua.org/index.php/Portada
- http://estudiantes.elpais.com